

SOSYO-KÜLTÜREL YÖNÜYLE ÇIZGI FİLM MÜZİĞİ

A. Metin KARKIN *
Ünal İMİK **

ÖZET

Bu araştırma, 'Çizgi film müziklerinin yapısal olarak incelenmesi ve bu doğrultuda elde edilecek verilerin 'sosyo-kültürel' bakımdan çok yönlü olarak değerlendirilmesi' amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında, literatür taraması yapılarak, çizgi film ve çizgi film müziği alanındaki mevcut kaynaklar incelenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında, örneklem grubunu oluşturan çizgi filmlerin objektif bir değerlendirmeye tabi tutulması amacıyla "derecelendirilme ölçeğine" ihtiyaç duyulmuştur. Çizgi film müziklerinin "30" farklı soru ile değerlendirildiği bu ölçek, alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Yapılan araştırmada: Çizgi film müziklerinin işitsel anlamda önemli bir yardımcı ifade formu olduğu, çizgi filme farklı anlamlar ve ifadeler katabildiği, hedef alınan yaş ve cinsiyet kitlesine göre yapısal farklılıklar gösterdiği, psikoloji yasalarının ve geçmişten gelen kültürel öğelerin bir devamı olarak bestelenmekte ya da seçilmekte olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

SOCIO-CULTURAL ASPECTS OF THE CARTOON MUSIC

Abstract

This study intended to analyze the cartoon musics structurally and asses the data to be obtained in it from socio-cultural aspects. In the first step of the study, literature review has been done and the existing resources on cartoons and cartoon musics have been examined. In the second step, a "grading scale" has been needed so as to make an objective assessment of the cartoons in the sample group. With 30 different questions to assess the cartoon musics, this scale has been prepared with reference to the views of experts in the field. It has been concluded in the study that cartoon musics are important forms of auxiliary expression in the auditory sense; that they can contribute significant meanings and interpretations to cartoons; that they differ, depending on the age and gender group targeted at; and that they are composed or chosen according to the psychology laws and the cultural elements dating back to past.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Film Müziği, Müzik, Sosyo Kültürel Durum.

Key words: Cartoon Music, Music, Socio-cultural State.

* Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, Malatya
E-Mail: metin.karkin@inonu.edu.tr

** Yrd. Doç Dr. İnönü Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Malatya
E- Mail: unal.imik@inonu.edu.tr

GİRİŞ

Sosyal medya ve iletişim araçları sayesinde her geçen gün müzik sanatının daha da önem kazandığı ve işlevselliğini arttırdığı dünyamızda, müzik sanatıyla iç içe olmayan ya da müzik sanatından etkilenmeyen sanat dalı yok denecek kadar az hale gelmiştir. Bu sanat dallarının en önde gelenlerinden biride kuşkusuz film sanatıdır. Ses, dolayısıyla müzik, filmin en önemli yardımcı öğelerinden biridir. Bu zengin dilin, daha zengin bir biçimde karşıya aktarılabilmesi için başka bir dile, yani 'müzik diline' ihtiyaç vardır. Müzik filmin duygu aktarımında son derece önemli ve etkin bir rol oynamaktadır. Çizgi filmde müzik kullanımının incelenmesinden önce gelişim süreci bakımından paralellik göstermesi yönüyle, film müziği kavramının incelenmesinin gerekli olduğu düşünülmelidir. Çünkü film müziği ve çizgi film müziği, bir ağacın gövdesinden yükselen iki farklı dal gibidir.

İlk film müziği çalışmalarının 28 Aralık 1896'da "Lumiere Kardeşler" tarafından Paris'in bir yer altı salonunda "Sinematograf'ın" halka sunumunda bir piyanonun eşlik etmesiyle başladığı düşünülmektedir. Gösterim esnasında o yılların popüler eserleri sunulmuş ve bir sonraki 20 Şubat 1896'daki gösterimde ise bir harmonyum gösterime eşlik etmiştir.¹ Bu dönemde sinema, küçük salonlarda izleyicilerle buluşmaya başlamıştır. Bu tür mekânlar, özellikle Amerika'da yaygınlaşmıştır. Bu tür gösterimlere 5 sent değerindeki nikel paralar ile girilebilmesi dolayısıyla bu gösterimlerin yapıldığı salonlara "nickelodeon" adı verilmiştir. Bu film gösterimlerinde salonda bir piyanist görev yapmaktadır. Piyanistin yanı sıra bir de "efektör" bulunmakta olup efektörün görevi, yanında bulunan mekanik vurmali çalgılar ile ekranda gösterilen objelere uygun efekt sesleri çıkarmaktır.

"Nickelodeon" adı verilen salonların artan izleyici sayısı karşısında yetersiz kalması, daha büyük salonların gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Büyük salon, beraberinde daha yüksek bir ses ihtiyacının oluşmasına sebep olmuştur. Piyano kullanılan salonların büyük salonlarla yer değişmesi sonucunda orkestra kullanımı gündeme gelmiştir. Kullanılan salonların büyümesi, beraberinde daha büyük orkestraların kullanımını gerekli kılmıştır. Filmler için özgün eserler bestelenmesi de buna benzer bir gerekçe ile ortaya çıkmıştır.

Konuralp'in belirttiğine göre, gerçek anlamda ilk film müziği skoru 1908'de 'LA'ssassinat du Duc de Guise' filmine Saint-Saens tarafından yapılmıştır.² Bu eser, 128 opus numarasıyla yaylı çalgılar, klarnet ve harmonyum için bestelenmiştir. Bu ilk film skorunu birçok eser takip etmiş ve artık filmler için özgün eserler yazılmaya başlanmıştır. Bu durum orkestraların yapısında da değişiklikler meydana gelmesine sebep olmuştur. Orkestra performanslarında yaşanan en büyük sorun, film ile aynı senkronu tutturmakta karşılaştıkları zorluk olmuştur. Bu yıllarda film şeridinin el yardımı ile döndürülmesi sabit bir metronom hızı yakalamayı zor bir hale getirmiştir. Bu dönemi, sesli film çalışmalarının yapıldığı "Sesli Film Devri" takip etmiştir. 1927'de Warner Bros tarafından çekilen "Jazz Singer (Crosland)" filmi bu alanda önemli bir rol üstlendi ve ilk sözlü film çekme unvanını Warner Bros'a kazandırdı.³ Bu sürecin devamında, diğer büyük film şirketlerinin de bu konu üzerinde durması sesli sinema çekimlerine ivme kazandırmıştır.

¹ KONURALP, Sadi (2004), "Film Müziği Tarihçe ve Yazılar", İstanbul: Oğlak Bilimsel Kitaplar. s :1.

² KONURALP, Sadi (2004), "Film Müziği Tarihçe ve Yazılar", İstanbul: Oğlak Bilimsel Kitaplar. s :27.

³ KONURALP, Sadi (2004), "Film Müziği Tarihçe ve Yazılar", İstanbul: Oğlak Bilimsel Kitaplar. s :36.

1970'li yıllarda popüler müziklerin sinemaya girmesiyle birçok film için şarkılar bestelenmiş ve bunun sonucu olarak da film müziklerine ait soundtrack albümlerin piyasaya sürülmesi hızla yayılmıştır. Dijital kayıt tekniğinin yaygınlaşması, film müziği için önemli bir aşama olarak görülmelidir. Dijital kayıt tekniği sayesinde, müzik daha kaliteli bir biçimde sinema salonlarında duyulmaya başlamıştır. Günümüz sinema filmlerinde kullanılan müzik, son derece bilimsel ve profesyonel yöntemlerle gerçekleştirilmesi gereken bir yapıdadır. Aksi takdirde film müziğinden üstün bir başarı beklemek olanaksızdır. Bu konuda yapılan çalışmaların hemen hepsi bilgisayar destekli olarak stüdyo ortamında yürütülmektedir. Film müziği tüm aşamalarında titiz bir çalışma gerektiren bir uzmanlık alanıdır.

ÇİZGİ FİLM MÜZİĞİ KAVRAMI

Çizgi film için müzik, en az görüntü ve senaryo kadar önemlidir. "Bir çizgi filmle eşlenen müzik, çizgi filmin başarısında önemli bir etkiye sahiptir".⁴ Çizgi film yapımcıları, müziği her zaman güçlü bir anlatım aracı olarak görmüştür. Çizgi filmin izleyici üzerindeki etkisi, film müziği sayesinde artmakta ve film adeta müzikle gerçek kimliğine kavuşmaktadır.

Bu konudaki görüşlerini belirten Amerikalı besteci Aaron Copland film müziğini sinema perdesinin ardına yerleştirilmiş bir fırına benzetmiş ve filmin sıcaklığının oradan geldiğini söylemiştir.⁵ Bu bağlamda, görme duyusunun, işitme duyusu ile desteklenmesinin kavrama üzerindeki etkiyi arttırdığı ve hafızadaki kalıcılığı desteklediği söylenebilir. Müziğin sağladığı estetik algılama biçiminin de, bu duruma olumlu yönde katkı sağladığını söylemek mümkündür.

Çizgi filmde müzik kullanımı son derece önemlidir. Çizgi film müziği, (birkaç istisna haricinde) kendi kendine yeterli olan bir müzik olmamalıdır. Ancak çizgi filmin görüntüleriyle meydana getirdiği bütünle değerlendirilmelidir. "Film müziğinin görüntülerle birliği, görüntülere uyan ve filmin ritmini değerlendiren bir müzikle gerçekleşmektedir".⁶ Bunun kullanım yeri ve zamanı çizgi film içerisindeki dinamiklere göre değişim sergilemektedir. Çizgi film yapımının adeta bir endüstri halini aldığı Amerika ve Japonya gibi ülkelerde, çizgi film sadece çizim ve animasyon teknikleri üzerine kurulu bir yapı sergilememektedir. Müzik de en az çizimler kadar üzerinde çalışılan bir öğedir. Hatta günümüzde çizgi film müziği başlı başına bir tüketim endüstrisi halini almıştır.

Çizgi filmlerde kullanılan müzikler iki grup halinde toplanmaktadır. Bunlar; özel olarak hazırlanan şarkılar (tema müzikleri) ve fon müzikleri olarak adlandırılmaktadır. Tüketim endüstrisi içerisi içerisinde bu iki unsurdan en çok tema müziklerine öncelik verilmektedir. Özellikle çizgi filmlerin önemli bir bölümünü oluşturan ve kısa bölümler halinde yayınlanan çizgi dizilerin ana tema ezgileri niteliğindeki şarkıları mutlaka var olması gereken bir öğe olarak düşünülmektedir. Bu sebeple çizgi film yapımcıları bir taraftan ışın görsel yönü ile ilgilenirken, diğer taraftan da müziksel boyutunu düşünmek zorundadır. Bu sebeple, çizgi film yapım şirketleri, hazırlamakta oldukları çizgi dizilere müzik yaptırabilmek amacıyla müzik

⁴ CARDLE, M., BARTHE, I., BROOKS, S., and ROBINSON (2002) "Music-Driven Motion Editing: Local Motion Transformation Guided By Music Analysis". In proceedings of eurographics uk, leicester, uk, june. s:12

⁵ KONURALP, Sadi (2004), "Film Müziği Tarihçe ve Yazılar", İstanbul: Oğlak Bilimsel Kitaplar. s :17.

⁶ ŞİRİN, Betül (1998), "1950-1970 Arası Türkiye'de Sinema Müzik İlişkisi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul teknik Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü, İstanbul. s:22.

yapım şirketleri ile de diyalog içerisinde olmak durumundadır. Bu çalışmalarını gerçekleştiren prodüksiyon şirketleri, çizgi film projesinin müziksel altyapısını oluşturacak ve projeyi yönetecek bir müzik prodüktörünü işin başına getirmekte ve tüm gerekli işlemler onun kontrolünde gerçekleştirilmektedir.

Çizgi film projelerin büyük bölümü çizgi diziler halinde gerçekleştirilmektedir. Çizgi dizilerin olmasa olmaz durumdaki en önemli müzik öğesi olan, ana tema ezgileri ve jenerik müziklerinde çoğu durumda aynı melodi kullanılmaktadır. Bu bugüne kadar yapılan birçok projede bu şekilde yapılmıştır. Ana tema ezgisi çizgi filmin hem tanıtımında hem de giriş ve “credit” adı verilen son yazılarında ortak olarak kullanılmaktadır. Çizgi film için bestelenen ya da uyarlanan ana tema melodisinin kulağa hoş gelmesi çok önemlidir. Bu konuda çizgi filmin hedeflediği izleyici kitlesinin yaşı ve cinsiyeti dikkate alınmalı ya da melodi tüm yaş ve cinsiyetlere uygun olarak düşünülmelidir. Bu ayrıntı, çizgi film için bestelenen melodinin başarılı olmasında ve izleyicilerin belleklerinde kalıcı olarak uzun zaman saklanmasında son derece önemlidir. Bazı durumlarda çizgi filme ait ana tema melodisinin desteklenmesi ve kolay ezberlenmesini sağlamak amacıyla, ekranın alt kısmında ana tema melodisinin içerisinde geçen sözlerinde melodiye uygun bir zamanlamayla verilmesi, bellekte kalıcılığı desteklemek adına kullanılmaktadır. Bu uygulama, izleyiciye bir yandan çizgi filmi izletirken diğer taraftan sözlerini ve melodisini ezberletmeyi amaçlamaktadır. Uygulama bazen bu boyutu aşarak “soundtrack” adı verilen çizgi filme ait ses albümlerinin piyasaya sürülmesine kadar uzamaktadır. Bu sayede çalışmanın ekonomik yönü ile de istenen başarı sağlanmakta olup, aynı zaman da çizgi filmin tanıtımı da bu sayede daha kolay gerçekleştirilmektedir. Prendergas, çizgi filmlerde müziğin bir diğer kullanım şeklinin de fon müzikleri olduğunu belirtmiş ve fon müziklerinin de çok yönlü ve en az ana tema ezgisi kadar işlevsel bir özellikte olduğundan bahsetmiştir.⁷ Fon müziklerinin, film içerisine yaşanan duygusal dalgalanmaları ve filmin izleyici üzerinde kuracağı psikolojik dengeyi sağlamakta olduğu bilinmelidir. İzleyici fon müzikleri sayesinde çizgi film içerisinde yaşanacak durum ve sahnelere hazırlıklı olarak girmektedir. Bir mutlu olayın gerçekleştiği ya da üzücü bir durumun yaşanacağı sahnenin yaklaştığını bu fon müziklerinden anlamak mümkündür. Ülkemizde çok yaygın olmayan ve küçük projelerin nadir olarak gerçekleştirildiği çizgi film sektörüne paralel olarak çizgi film müziği sektörü de gelişmemiştir.

SOSYO-KÜLTÜREL YÖNÜYLE ÇİZGİ FİLM MÜZİĞİ

Sosyo-Kültürel terimini, bir toplumun ya da toplumsal bir grubun kendine özgü kültürel yapısını ifade eden örf, adet, kural ve diğer davranışlar bütünü olarak ifade etmek mümkündür. Çizgi film müziklerinin sosyo-kültürel yönü ile ele alınması, konunun sadece müziksel boyutunu değil, kültürel, sosyolojik ve ekonomik yönlerini de içine almaktadır. Bu nedenle, çizgi film müziklerinin sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerinin birbirleriyle oluşturacakları karmaşık sistemin incelenmesinde yarar vardır. Hiç şüphesiz, çizgi film müzikleri toplumun sosyo-kültürel ve ekonomik yapısında önemli bir yer tutmaktadır.

Çizgi film müziği, önemli bir kültürel olgudur. Kültür, hemen tüm sosyal bilim alanlarının birçoğu tarafından ele alınmıştır. “Antropolojik açıdan kültür, uygarlık, eğitim,

⁷ PRENDERGAS, Roy (1997), “*Film Music*” (A Critical Study of Music In Film), İngiltere: Norton & Company. s: 183.

güzel sanatlarla eşanlı kullanılabildiği gibi, etimolojik kökeni itibariyle üretme/yetiştirme karşılığına da indirgenebilen bir kavramdır".⁸ Müziğin kültürel işlevleri ve toplum üzerindeki etkileri sosyoloji, kültürel antropoloji, sosyal psikoloji ve müzikoloji gibi bilim alanlarındaki birçok araştırmaya konu olmuştur. Çünkü bireyleri ve sosyal grupları bire bir etkileyebilme gücüne sahip olan müzik ile toplum arasında dinamik ve canlı bağlar mevcuttur. İnsanlar tarafından üretilen kültürün bir bölümünü de, müzik eserleri oluşturmaktadır. "Müzik, güzel sanatların bir dalı olarak, kültür kavramı içerisinde ve diğer kültürel değişkenlerle birlikte incelenebilir".⁹ Bunun yanında toplum tarafından müzik alanında meydana getirilen ürünlerin tümüne "müzik kültürü" adı da verilebilmektedir. Günay, müzik kültürünü tanımlarken şu ifadelerle yer vermiştir: " Müzik Kültürü; toplumun bir üyesi olarak insanoğlunun, genel kültürünün yanında kazandığı müzik sanatına ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile müzik ortamlarında geçerli ahlâk kuralları, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan karmaşık bir bütündür".¹⁰ Bu bütün, aynı zamanda tüm toplumun müziksel davranışlarının da bir yansımasıdır.

Birçok yönü ile kitleleri peşinden sürükleyen müzik, kitlesel bir etkileme gücüne sahiptir. Wittgenstein, müziğin kitlesel etkileme gücü hakkındaki görüşlerini şu şekilde belirtmektedir: "Müzik, seslerle yapılan bir sanat dalı olduğundan kitleleri aynı anda etkilemede, öteki sanat dallarına oranla daha şanslıdır. Ses, aynı anda ulaşabildiği bir alanda bulunan bütün kitleleri, aynı anda ve aynı mekânda etkileyebilir".¹¹ Wittgenstein'in bu sözleri, müziğin kitlesel etkileme gücünü ifade etmeye yeterlidir.

Çizgi film müzikleri de yapım şartlarına göre kültürel değerler içermektedir. Çizgi film müziğini meydana getiren yapısal özellikler (ritim yapısı, melodi yapısı, içerdiği sözler vb.) kültürel mesajlar ve izler taşımaktadır. Özellikle izleyici kitlesi üzerinde bu kültürel unsurlar kalıcı izler bırakabilecek niteliktedir. Eğer bir toplumun kültürel yapısında önemli görülen değerlerin yıpratılması ya da değişikliğe uğratılması düşünülecekse, bu günümüzde en kolay medya organlarını kullanarak gerçekleştirilebileceği unutulmamalıdır. Özellikle çizgi film ve çizgi film müziği bu konuda hitap ettiği kitlenin büyüklüğü düşünülürse önemli bir güç sayılabilir.

Çocuklar, popüler kültürden sadece görsel ve işitsel medya yoluyla değil, anneler ve babalar aracılığıyla da etkilenmektedir. Yeni doğan bebeklerin ve çocukların çizgi film karakterleri ile süslenmiş odaları, kıyafetleri, anne babalar yoluyla hayatlarına girmektedir. "Bazı firmaların sadece çocukları hedef alarak satış yapmaları, dünyanın birçok yerinde çocuklar için faydası olmayan yiyecek ve içeceklerin çocukların ilgisini çeken çizgi film karakterleriyle süslenen ambalajlarda çocuklara sunulması, popüler kültür yoluyla çocukların hapsedilmesidir".¹² Çizgi film ve çizgi film müzikleri, popüler kültürün bir parçası olarak düşünüldüğünde sanatsal boyutundan çok, ekonomik yönü ile ele alınmaktadır. Bu yönü ile eğlenceye yönelik bir vakit geçirme aracı olarak görülen çizgi filmler, aslında toplumun müzik mirasının gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli roller üstlenebilecek kadar önemlidir.

⁸ EMİROĞLU, Kudret; AYDIN, Suavi (2003) "Antropoloji Sözlüğü", Ankara: Bilim Sanat Yayınları. s:52

⁹ GÜNAY, Edip (2006), "Müzik Sosyolojisi" İstanbul: Bağlam yayıncılık s:98.

¹⁰ GÜNAY, Edip (2006), "Müzik Sosyolojisi" İstanbul: Bağlam yayıncılık s:99.

¹¹ WITTGENSTEIN, Ludwige (2004), "Estetik, Ruhbilim, Dinsel İnanç Üstüne Dersler, Söyleşiler", Çev: Abdülbaki Güçlü, Ankara: 2004. s:20.

¹² ÇELENK, Sevilay (2000), "Müzik ve Televizyon Üzerine Düşünceler", Gazi Üniversitesi İletişim fakültesi Akademik Dergisi, Sayı 5, Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi s:23.

Günay, toplumun müzik mirasını aktarmayı; “başka ülkelerin müziklerine ve yeniliklere açık olarak, kendi ülkemizin eski ve yeni seçkin ürünlerini tanıtmak” şeklinde belirtmektedir.¹³ Bunu başarabilmek oldukça güçtür. Bu durumdan yola çıkarak, küreselleşen dünyada çizgi film yapımının endüstri halini aldığı ülkelerin, kendi kültürlerinin tanıtımında çizgi film ve çizgi filmin önemli bir ögesi olan çizgi film müziğini bu amaca yönelik olarak kullandıklarını söylemek mümkündür.

Çizgi film müziklerinin artık bir endüstri halini alması konunun ekonomik yönü ile de son derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle çocuklara yönelik satış planlamalarında çizgi film kahramanlarına büyük yer verilmektedir. Çizgi film müzikleri, bu sebeple ticari bir unsur olma durumundadır. Reklam başta olmak üzere birçok ticari sektör çizgi film müziklerini bir pazarlama aracı olarak kullanmaktadır. Bu durum, müziğin bireysel ve kitlesel etkileme gücünden kaynaklanmaktadır. Bireysel ve kitlesel etkileme gücü, müziği her toplumda vazgeçilmez ve bir sanat dalı konumuna getirmiştir. Toplumsal yaşamın her yönünden etkilenecek adeta kültürün işitilebilir bir boyuta dönüşmesine imkân tanıyan müzik sanatı, çizgi film müziklerinde de kendini göstererek sosyo-kültürel işlevlerini sürdürmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; çizgi filmler için müzik literatüründen seçilmiş ya da özel olarak bestelenmiş müziklerin yapısal çözümlenmesinden yola çıkarak, sosyo-kültürel boyutu ile anlamlandırmaktır. Çizgi film müziklerine ait yapısal özelliklerin çok yönlü olarak ele alınması sonucunda elde edilen bulguların ‘sosyo-kültürel’ yönüyle incelenmesi ve değerlendirilmesi, araştırmanın en önemli hedefi durumundadır.

Araştırmanın Önemi

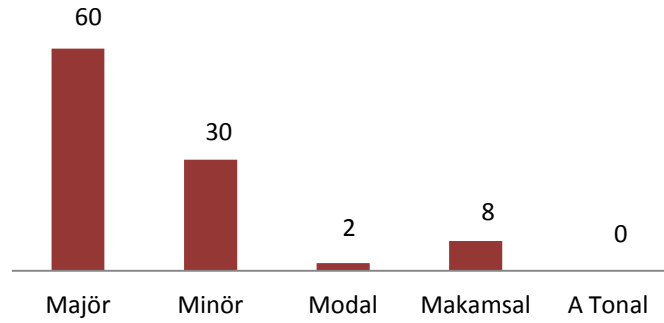
Bu araştırma; çizgi film müziklerinin gerek dünyada, gerekse ülkemizdeki bazı örneklerinin yapısal olarak incelenmesi ve değerlendirilmesi aracılığıyla, çoğunluğu çocuk olan izler kitle üzerinde yaratmaya çalıştığı etkileri incelemek ve içerdiği sosyo-kültürel işlevleri anlamlandırabilmek açısından önem taşımaktadır. Araştırma ayrıca, Türkiye’de çizgi film yapımı alanında faaliyet gösteren akademik ve ticari çalışmalara olumlu yönde katkı sağlayacağı ve bu alanda bundan sonra gerçekleştirilecek olan çalışmalara da ivme kazandıracağı düşünülmesi bakımından da önem arz etmektedir.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayalı olarak yapılan sosyo-kültürel analizler doğrultusundaki yorumlar bulunmaktadır.

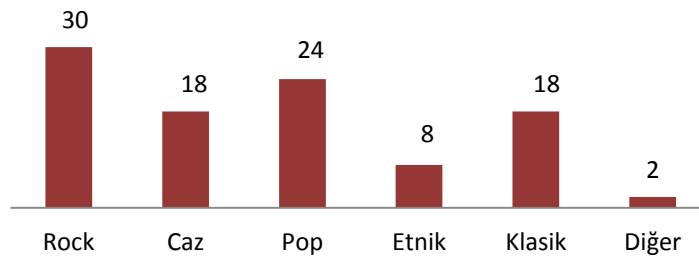
¹³ GÜNAY, Edip (2006), “*Müzik Sosyolojisi*” İstanbul: Bağlam yayıncılık s:93.

Grafik 1 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinin Tonal/Modal Yapılarına Göre Dağılımı.

Çizgi film ana tema ezgilerinin tonal/modal yapılarına göre dağılımının yapıldığı grafik 1 incelendiğinde, bestelerin büyük bir çoğunluğunda majör ve minör dizilerin kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun, çizgi film ve dolayısıyla çizgi film müziği sektörüne hâkim durumda bulunan ülkelerin genelde batı müziği (tampere) ses sistemini kullanmasından kaynaklandığını düşünmek mümkündür. Çizgi film ve dolayısıyla çizgi film müziklerinin, izler kitlesini çocukların oluşturduğu televizyon programlarında yayınlanması yolu ile majör ve minör tonal etkilerin çocukların zihninde kalıcı izler bırakacağı ve ileriki yaşlarda oluşacak kişisel müzik beğenilerinin kendi kültürlerine ait makamsal tınılardan uzaklaştıracağı düşünülebilir. Bu durumu, çizgi film müzikleri yolu ile kültür aktarımının sağlanmasına bir örnek olarak göstermek mümkündür.

Grafik 2 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinde Kullanılan Stillere(Tarzlara) Göre Dağılımı

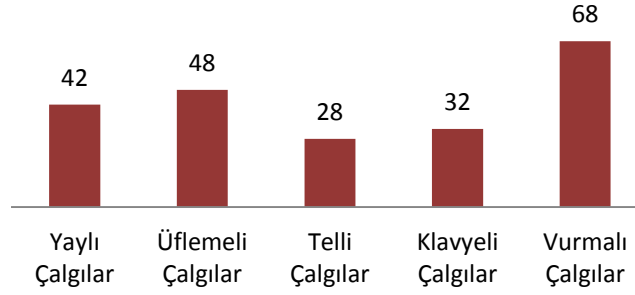
Çizgi film müziklerinin ana tema ezgilerinde kullanılan stillere (tarzlara) göre dağılımının yapıldığı grafik 2 incelendiğinde, %30 oranı ile rock müziğin birinci sırayı aldığı görülmektedir. “Rock Müzik”, izler kitle olarak özellikle erkek çocukları hedef alan “Transformers, Pokemon, Ninja Turtles, vb.” benzeri çizgi filmlerin en çok tercih edilen müzik türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle aksiyon sahneleri ve konu içerikleriyle etkisi altına aldığı erkek çocukları rock tarzı sert müzikler yardımıyla daha fazla etkilemek isteyen bu tür çizgi filmler, görüntü ve konu içeriklerini müziğin yardımıyla desteklemek amacını taşımaktadırlar.

Resim 1 “Winx Kızları” Çizgi Film Müziğinden Bir Bölüm

Araştırmada % 24 lük oranla ikinci sırada yer alan ve ana tema ezgilerinde “pop müzik” formatındaki eserlerin kullanıldığı çizgi filmlerin büyük bölümü ise, daha çok kız çocuklarına yönelik olarak hazırlanmış olan “Winx Kızları” (Resim 1) benzeri çizgi filmler oluşturmaktadır. Küçük yaştaki izleyicileri hedef alan çizgi filmlerin büyük bölümünde “Klasik Müzik” tarzında ana tema ezgileri kullanırken, “Caz Müzik” stili daha çok tüm izleyicileri kapsayarak tüm yaş ve cinsiyetlerdeki izleyicilere hitap eden çizgi filmlerin en çok tercih edilen çizgi film müziği stili olarak karşımıza çıkmaktadır. Pembe panter çizgi film müziği caz müzik türüne örnek olarak gösterilebilir.

Grafik 3 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinde Kullanılan Çalgı Gruplarına Göre Dağılımı.

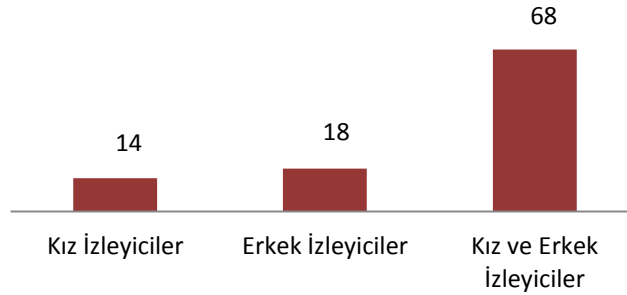
Çizgi film müziklerinin aranje edilmesinde (düzenlenmesinde) çok çeşitli çalgı ve çalgı gruplarının kullanıldığını söylemek mümkündür. Grafik 3 incelendiğinde, özellikle bazı çalgı gruplarının diğerlerine oranla daha fazla kullanıldığı açıkça görülecektir. En çok kullanılan çalgı gruplarının başında vurmali çalgılar gelmektedir. Bu durum, vurmali çalgıların hemen her orkestranın vazgeçilmez öğelerinden biri olmasından kaynaklanmaktadır. Birçok çalgının tercihen kullanıldığı çeşitli orkestraların değişmeyen çalgılarının başında gelen vurmali çalgılar, eserin ritmik yürüyüşünde ve sabit bir metronom hızının sağlanmasında son derece önemlidir.

Özellikle vurmali çalgıların tercih edilmediği çizgi film müziklerinde, ritim çalgılarının görevi kontrbas, kontrfagot ya da basgitar benzeri bas çalgılar tarafından sağlanmaktadır. Grafik 3 incelendiğinde % 68 oranındaki “vurmali” çalgıları % 48 ve % 42 kullanım oranlarıyla “üflemeli” ve “yaylı” çalgıların takip ettiği görülmektedir. Daha çok senfonik orkestra düzeninin kullanıldığı çizgi film müziği düzenlemelerinde bu iki çalgı grubunun bütün üyelerinin sesini duymak mümkündür. Özellikle keman, saksafon, klarnet ve benzeri solo olarak kullanımı yaygın olan çalgıların popüler müzik orkestralarında kullanılmasına rağmen, genel olarak üflemeli ya da yaylı çalgı gruplarının eksiksiz olarak bir arada olduğu çizgi film müziklerinin oldukça fazla sayıda olduğunun da belirtilmesinde yarar vardır. Telli ve klavyeli çalgıların yaklaşık olarak % 30 oranında kullanıldığı çizgi film müziklerinde, klavyeli çalgıların

daha çok ezgilerin temel akortlarının çalınmasında kullanıldığını belirtmek mümkündür. Fakat piyano ve çembalo gibi klavyeli çalgıların solo çalgı olarak melodi ezgilerinin seslendirdikleri çizgi film müzikleri de mevcuttur.

Grafik4 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Filmlerin Hedefledikleri Düşünülen Cinsiyet

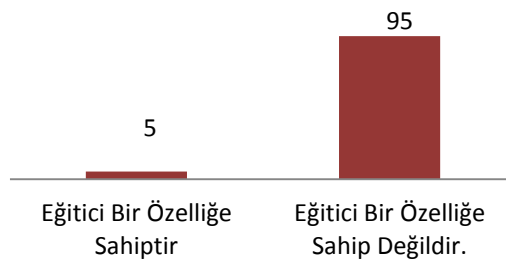
Gruplarına Göre Dağılımı.

Grafik 4’de örneklem grubunu oluşturan çizgi filmler, senaryolarının ana teması, konu içerikleri, karakter yapıları vb. birçok yönleri ile hitap ettikleri düşünülen cinslere göre sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Grafik 4 incelendiğinde, çizgi filmlerin erkek ya da kız bireylere yönelik olmaktan çok %68 oranıyla ortak izlenilebilir olmaları düşünüldükleri açıkça görülmektedir. Bununla birlikte, özellikle kız izleyicileri ve erkek izleyicileri hedef alan çizgi filmlerinde yaklaşık % 15 oranında olması dikkatlerden kaçmaması gerekli bir durumdur. Çizgi filmlerde kullanılan müziklerin de bu durumu dikkate alınarak hazırlandığını söylemek mümkündür. Özellikle “erkek” izleyicilere hitabeden çizgi filmler ile özellikle “kız” izleyicilere hitabeden çizgi film müzikleri arasında besteleme yöntemleri, düzenleme teknikleri ve çalgı biçimleri bakımından bariz farklar bulunmaktadır.

Grafik 5 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerindeki Söz

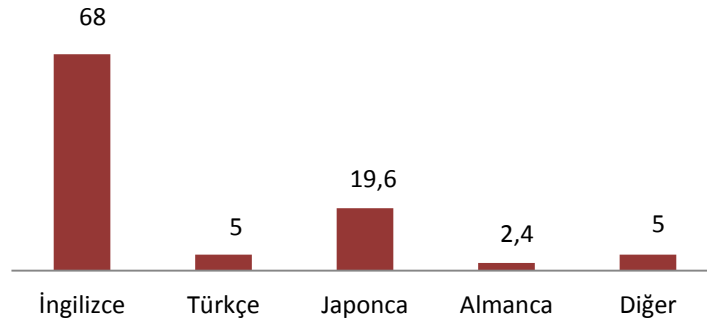
Öğesinin Eğitici Özelliğe Sahip Olma Durumuna Göre Dağılımı.

Örneklem grubunu oluşturan çizgi filmlerin ana tema ezgilerindeki söz öğesinin eğitici bir özelliğe sahip olup olmadığına yönelik bilgiler içeren grafik 5 incelendiğinde, çizgi film müziklerinin ana tema ezgilerinde kullanılan söz öğesinin eğitici olmadığı sonucuna varılmaktadır. Özellikle eğitici bir özelliğe sahip olması amacıyla hazırlanan çizgi film ve çizgi film müziklerinin dışında ana tema ezgisinde kullanılan söz öğesinin, daha çok çizgi filmin konu ve karakterlerinden bahseden ve çizgi film hakkında izleyiciyi bilgilendiren bir yapıda olduğu görülmektedir. Günümüzde popüler kültürün en önemli araçlarından biri olan medya

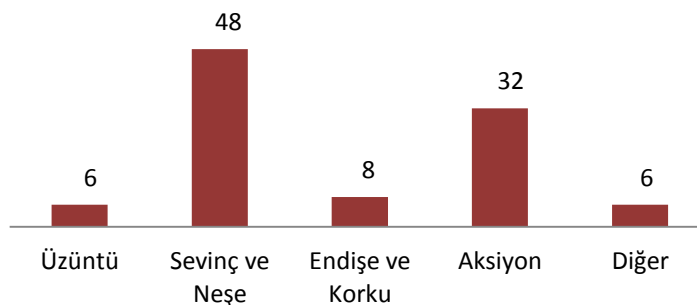
ve iletişim sektörü, çizgi film ve çizgi film müziği alanında gerçekleştirilen yapımlarda eğlendirici olma özelliğini, eğitici olma özelliğinden daha öncelikli olarak görmektedir. Bu sebeple özellikle eğitici olma özelliğinden yola çıkarak hazırlanmayan çizgi film ve çizgi film müziklerinin öncelikli hedefi izleyiciyi eğlendirerek onun güzel zaman geçirmesinde yardımcı olmaktadır.

Grafik 6 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerindeki Sözlü Bölümlerin Orijinal Dillerine Göre Dağılımı.

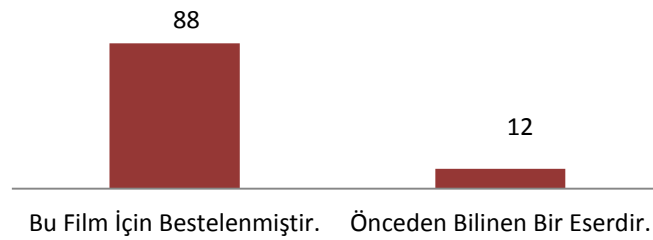
Grafik 6 incelendiğinde, çizgi film ve dolayısıyla çizgi film müziği alanında söz sahibi olan ülkeler açıkça görülmektedir. Resmi dil olarak İngilizcenin kullanıldığı Amerika Birleşik Devletleri ve Japoncanın kullanıldığı Japonya'nın söz sahibi olduğu çizgi film yapımı, Avrupa devletlerinin bir bölümünde küçük bir oranda ürün vermiş olsa da bu iki devlete kıyasla yeterince gelişme gösterememiştir. Özellikle Amerika ve kısmen Japonya bu sanatı bir endüstriye dönüştürmek yoluyla çizgi film sektörünü yönetmeyi başarmışlardır. Kendi kültürleri ve düşünce tarzlarını kullanarak gerçekleştirdikleri çizgi filmleri diğer ülkelere pazarlayan sektör devleri, bu yolla sosyo-kültürel yönüyle önem taşıyan yaşam tarzlarını da diğer ülkelerin vatandaşlarına empoze edebilmektedir. Çizgi filmin yapımında kullanılan kendi kültürlerine ait görsel öğelerin yanı sıra, konuşma dili ve çizgi film müziği de kültür aktarımında büyük rol oynamaktadır. Grafikte % 5 olarak görülen çizgi film müziklerinde Türkçe kullanımı ülkemizin bu konudaki başarısından değil, örneklem grubunun seçiminde ülkemizde yapımı gerçekleştirilen çizgi film ve çizgi film müziklerine % 5 oranında yer verilmesinden kaynaklanmaktadır.

Grafik 7 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinde İfade Edilmek İstenen Duygu Yoğunluklarına Göre Dağılımı

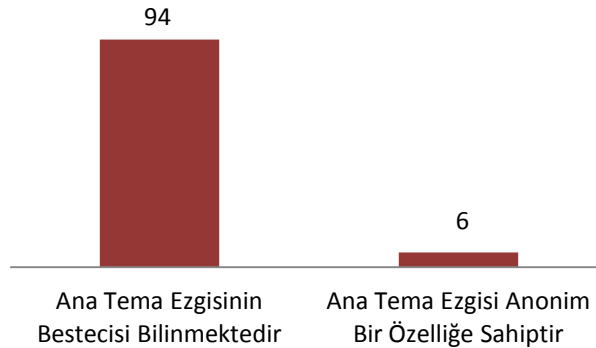
Örneklem grubunu oluşturan çizgi film müziği ana tema ezgilerinin ifade etmek istedikleri duygu yoğunluklarına göre sıralandığı grafik 7 incelendiğinde, çizgi film müziklerinde ifade edilmek istenen iki önemli duygunun ön plana çıktığı görülmektedir. Bunlardan biri % 48 ile “Sevinç ve Neşe” diğeri ise % 32 ile aksiyon duygusudur. Çizgi filmleri genel olarak diğer filmlerden ayıran en önemli özelliklerin başında daha çok çocuklara yönelik olmaları sebebiyle eğlendirici bir içeriğe sahip olmaları gelmektedir. Bu sebeple çizgi film müziklerinde neşeli karakterlerin kullanılması son derece doğal bir durumdur. Bununla beraber, özellikle erkek çocuklarına yönelik olarak hazırlandığı düşünülen çizgi filmlerin daha çok konuları ile bağlantılı olarak aksiyon duygusunu taşıdığı da görülmektedir.

Grafik 8 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinin Kullanıldıkları Filme Özgün Olma Durumlarına Göre Dağılımı

Grafik 8 incelendiğinde, örneklem grubunu oluşturan çizgi film müziği ana tema ezgilerinin % 88 oranında kullanıldıkları filme özgün oldukları gözlemlenmektedir. Bu durum özellikle çizgi film sanatının bir endüstri ürünü olarak görüldüğü ülkelerde daha büyük bir önem kazanmıştır. Çizgi film endüstrisinin önde gelen ülkelerden biri olan, Amerika’da gerçekleştirilen çizgi filmlerde film müziği üzerinde önemle durulmakta ve bu çalışmanın alanında uzman kişiler tarafından yapılmasına dikkat edilmektedir. Çizgi film sanayisi gelişmiş ülkelerde gerçekleştirilen çizgi filmlere ait film müzikleri, alanında uzmanlaşmış bestecilerin çizgi filmlerin konu, içerik ve hedef aldığı izleyici kitlesi gibi özelliklerini düşünerek bestelediği özgün eserlerin senfonik orkestralar tarafından yorumlanmasıyla oluşturulmaktadır.

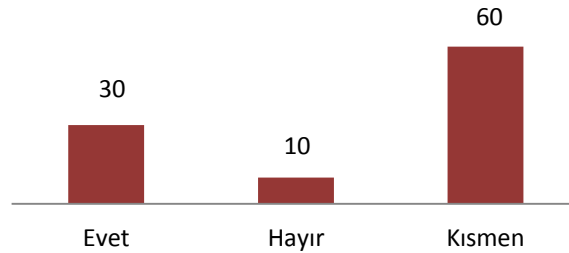
Grafik 9 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Ana Tema Ezgilerinin Anonim Olma Durumlarına Göre Dağılımı

Grafik 9 incelendiğinde, örneklem grubunu meydana getiren çizgi film müziği ana tema ezgilerinin, büyük oranda bestecisi bilinen eserlerden oluşturulduğu açıkça görülmektedir. Çizgi filmin tanıtımında ve izleyiciler tarafından beğenilmesinde büyük önem taşıyan çizgi film müziklerinin, özgün olması çizgi filmin başarısı yönü ile de çok büyük bir

önem taşımaktadır. Bu nedenle, araştırma kapsamında incelenen çizgi film müziklerinin büyük bölümünün özgün ana tema ezgileri kullanılarak oluşturuldukları dikkatlerden kaçmamalıdır. Çizgi film müziği ana tema ezgilerinde anonim eserlerin kullanıldığı, çizgi filmlerin ise daha çok ekonomik yetersizlikler sebebiyle bütçeleri kısıtlı çizgi filmler olduğu düşünülmektedir.

Grafik 10 Örneklem Grubunu Oluşturan Çizgi Film Müziklerinin Yapıldığı Ülkenin Sosyo-Kültürel Özelliklerini (Tarihi, Coğrafi, Kültürel, vb.) Sergileme Durumlarına Göre Dağılımı

Grafik 10 incelendiğinde, çizgi filmlerin %90 oranında sosyo-kültürel öğeler içerdiği açıkça görülmektedir. Çizgi filmlerde, tarihi, coğrafi ve kültürel birçok imge ve mesaj izleyiciye görsel ve işitsel yollarla aktarılabilir. Çizgi filmlerdeki karakterlerin sosyal yaşam biçimleri, kültürel ve sanatsal değer yargıları ve hatta alışkanlıkları dahi izleyiciler üzerinde sosyal ve psikolojik etkiler yaratabilecek güçtedir. Örneğin “Luky Luck (Red Kit)” çizgi filmi izleyicilerine vahşi batı yaşam biçimini ve sosyo-kültürel özelliklerini yaşatmakta ve bu sayede kültür aktarımının bir parçası olmaktadır. Anadolu’nun herhangi bir kasabasında yaşayan çocuklar “Keloğlan, Nasrettin Hoca ya da Dede Korkut” gibi kendi kültürümüze ait kahramanların adını duymadan önce “Red Kit” ile tanışmakta ve onu beklide kendine model almaktadır. Çizgi film bu ve buna benzer birçok yönü ile kültür aktarımında etkili ve işlevsel bir iletişim aracıdır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sonuçlar

- Çizgi film müziği ana tema ezgilerinin değiştirici işaret almaması, ses genişliği içerisinde olması sebebiyle çocuğun melodiyi kolaylıkla seslendirebilmesi, parlak bir tınıya sahip olması gerekçeleriyle büyük oranda “Do” karar müzik eserlerinden oluştuğu, çizgi film ve dolayısıyla çizgi film müziği sektörüne hâkim durumda bulunan ülkelerin genelde batı müziği (tampere) ses sistemini kullanması sebebiyle eserlerde çoğunlukla majör ve minör tonların tercih edildiği.
- Çizgi film müziği ana tema ezgilerinin çoğunlukla, stil-tarz seçiminde %30 oranı ile rock müziğin birinci sırayı aldığı ve ardından sırasıyla pop, klasik ve caz

müziğin tercih edildiği, küçük yaşlardaki izleyicileri hedef alan çizgi filmlerde kullanılan melodilerin hareket ettiği ses aralığının 5'e kadar düşmesine rağmen genel olarak çizgi film müziklerinde kullanılan ezgilerde 1-1,5 oktav ses aralığında hareket eden melodilerin tercih edildiği.

- Çizgi film müziği ana tema ezgilerinde en çok kullanılan çalgıların vurmali çalgılarda "bateri", üflelemeli çalgılarda "trompet, korno, trombon", yaylı çalgılarda "keman, viyola, viyoloncel" klavyeli çalgılarda "synthesizer, piyano" olduğu, vurmali çalgıların tercih edilmediği çizgi film müziklerinde, ritim çalgılarının görevinin kontrbas, kontrfagot ya da basgitar benzeri bas sesli çalgılar tarafından sağlandığı.
- Çizgi filmlerin erkek ya da kız bireylere yönelik olmaktan çok %68 oranıyla ortak izlenilebilir olmaları düşünülerek tasarlandıkları, bununla birlikte, özellikle kız izleyicileri ve erkek izleyicileri hedef alan çizgi filmlerinde yaklaşık % 15 oranında olduğu, "erkek" izleyicilere hitaben çizgi filmler ile "kız" izleyicilere hitaben çizgi filmlerin müzikleri arasında besteleme yöntemleri, düzenleme teknikleri ve çalgı biçimleri bakımından bariz farklar bulunduğu.
- Çizgi film müziği ana tema ezgilerinde kullanılan söz ögesinin eğitici olma özelliğine sahip olmadığı, özellikle eğitici bir özelliğe sahip olması amacıyla hazırlanan çizgi film ve çizgi film müziklerinin dışında ana tema ezgisinde kullanılan söz ögesinin, daha çok çizgi filmin konu ve karakterlerinden bahseden ve çizgi film hakkında izleyiciyi bilgilendiren bir yapıda olduğu ve daha çok çizgi filmi tanıtıcı özelliklere sahip olduğu, ana tema ezgilerinde kullanılan orijinal seslendirmede çizgi film müziği alanında söz sahibi olan ülkelerin resmi dili olan "İngilizce" ve "Japonca" olduğu.
- Çizgi film müziklerinde kullanılan ana tema ezgilerinin özellikle iki ana duygu yoğunluğunu ifade etmeye çalıştığı, bunlardan birinin % 48 ile "Sevinç ve Neşe" diğerinin ise % 32 ile "Aksiyon" olduğu, "aksiyon" duygusunun özellikle erkek çocuklarına yönelik olarak hazırlandığı düşünülen çizgi filmlerde kullanıldığı.
- Çizgi film müziklerinde kullanılan ana tema ezgilerinin % 88 oranında filme özgün olarak bestelenmiş eserler olduğu, bu durumun özellikle çizgi film sanatının bir endüstri ürünü olarak görüldüğü ülkelerde daha büyük bir önem

kazandığı, çizgi film endüstrisinin önde gelen ülkelerinde gerçekleştirilen çizgi filmlerde film müziği üzerinde önemle durulmakta olduğu ve bu çalışmanın alanında uzman kişiler tarafından yapılmasına dikkat edildiği ve bu ülkelerde alanında uzmanlaşmış bestecilerin çizgi filmlerin konu, içerik ve hedef aldığı izleyici kitlesi gibi özelliklerini düşünerek bestelendiği, özgün eserlerin daha çok senfonik orkestralar tarafından yorumlandığı, çizgi film sektörünün henüz gelişimini tamamlayamadığı ülkelerde ise durumun çok farklı olduğu ve ekonomik yönden yetersiz bütçeler ve kısıtlı teknik ekipmanlarla gerçekleştirilmeye çalışılan projelerin rekabet gücü vasatı aşmayan çalışmaların ortaya çıkmasına sebep olduğu.

- Çizgi film müziklerinde kullanılan ana tema ezgilerinin yüksek oranda yapımının gerçekleştiği ülkelerin sosyo-kültürel özelliklerini taşıdığı, çizgi filmlerin büyük oranda sosyo-kültürel öğeler içerdiği, çizgi filmlerin, tarihi, coğrafi ve kültürel birçok imge ve mesajı izleyiciye görsel ve işitsel yollarla aktarabildiği, çizgi filmlerdeki karakterlerin sosyal yaşam biçimleri, kültürel ve sanatsal değer yargıları ve hatta alışkanlıklarının dahi izleyiciler üzerinde sosyal ve psikolojik etkiler yaratabilecek güçte olduğu ve bu özellikleri diğer kültürlerle taşıyabildiği.
- Çizgi film ve çizgi film müziklerinin yapımının gerçekleştiği 'ülke' ile ana tema ezgisinde 'söz ögesi kullanımı' arasında bir bağlantı olduğu, çizgi film ve film müziği alanında yeterli gelişimin sağlanmadığı ülkelerde ana tema ezgisi olarak sözsüz ve önceden bestelenmiş ya da anonim eserlerin seçilmesi sebebiyle söz ögesinden mahrum kaldığı, bu konuda ileri teknik ve ekonomik olanaklara sahip ülkelerde ise ana tema ezgilerinin film için özgün ve söz ögesi kullanılarak bestelendiği ve bu sebeple anonim olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öneriler

Çizgi filmler için bestelenecek ya da müzik literatüründen seçilecek olan eserlerin karar sesleri, tonal-modal yapıları, besteleme formları ve ritmik yapılarının belirlenmesinde, hedef alınan izleyici kitlesinin yaşı ve cinsiyeti doğrultusunda seçimler yapılmasının çizgi film müziğinin başarısında ve sosyo-kültürel rolünde önemli bir etken olduğu bilinmelidir. Çizgi filmler için bestelenecek ya da müzik literatüründen seçilecek olan eserlerde kullanılan çalgı

türünün, vokal (insan sesinin) kullanım biçiminin ve ezgi sürelerinin belirlenmesinde hedef alınan izleyici kitlesinin yaşı ve cinsiyetine göre hareket edilmesinin çizgi film müziğinin sosyo-kültürel rolü ve başarısı açısından önemli olduğu dikkate alınmalıdır.

Çizgi filmler için bestelenecek ya da müzik literatüründen seçilecek olan eserlerin belirlenmesinde kız ve erkek izleyicilerin müzik beğenileri doğrultusunda hareket edilmesinin çizgi film müziğinin sosyo-kültürel rolü ve başarısında önemli bir etken olduğu bilinmelidir. Çizgi filmlerin genellikle çocuk izleyici kitlesini hedef aldığı düşünülerek, çizgi film müziklerinde kullanılan söz ögesinin eğitici bir özelliğinin de bulunmasında faydalı olacağı ve sosyo-kültürel anlamda büyük katkı sağlayacağı unutulmamalıdır.

Çizgi filmlerin genellikle çocuk izleyici kitlesini hedef aldığı düşünülerek, verilmek istenen duygu yoğunluğunun sosyo-kültürel değerler içermesine özen gösterilmeli ve çizgi film müziklerinde ifade edilmek istenen duygu yoğunluklarının çocukları üzüntüye ve karamsarlığa sevk etmeyecek bir yapıda olmasına ve bu yolla çocuk izleyicilerin ruh sağlıklarının korunmasına önem verilmelidir. Çizgi film müziklerinin özgün olmasının çizgi filmdeki istenen duygu yoğunluğunun sağlanmasında önemli ve özgün olmayan eserlere göre daha etkili olduğu dikkate alınmalıdır.

Çizgi film müziklerinin sosyo-kültürel açıdan önemli mesajlar içerdiği, bu sebeple ülkemizde gerçekleştirilen çizgi filmlerde bu konuya dikkat edilmesi gerektiği bilinmelidir. Film müziğinde kullanılan çalgı ve söz vb. öğelerin seçiminde kültürel özelliklerimizi de taşıyor olmasına dikkat edilmelidir. Özellikle çizgi filmin çocuklara yönelik önemli bir iletişim aracı görevini de üstlenmesi dikkate alınarak ülkemizde bu sektörün desteklenmesine önem verilmeli ve alanda yapılan çalışmalar devlet tarafından da desteklenmelidir. Bu sayede yapılacak özgün çalışmaların kültürel miraslarımızın gelecek kuşaklara aktarılmasında son derece önemli olduğu unutulmamalıdır.

Çizgi film müziğinin başarısında hedef alınan izleyici kitlesinin cinsiyeti ve yaşının büyük önem taşıdığı, bu sebeple çizgi film müziklerinde kullanılacak metronom hızı ve müziksel tarz gibi öğelerin buna göre seçilmesinin gerekliliği unutulmamalıdır. Kültürel, sosyal ve ekonomik yönleriyle popüler medya araçları içerisinde önemli bir yere sahip olan çizgi film ve çizgi film müziğinin ülkemizde yeterli gelişimi sağlaması açısından akademik ve ticari yönlerden teşvik edilmelidir. Bu yönde, üniversitelerin ilgili fakültelerinde bölümler açılmalı ve bu çalışmalar ticari boyutuyla olduğu gibi, akademik yönü ile de desteklenmelidir.

Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızı öncelikli izleyici kitlesi olarak gören çizgi film sektörü, sosyo-kültürel ve psiko- sosyal bakımdan oldukça işlevsel bir yapıya sahiptir. Kendi kültürel değerlerimizin gelecek kuşaklara aktarılmasında çizgi film ve çizgi film müziği sektörümüzün gelişmesinin ve istenen yönde ürünler vermesinin büyük önem taşıdığı göz önüne alınmalıdır. Bu sebeple, kendi kültürel özelliklerimizin gelecek kuşaklara taşınmasını desteklemek amacıyla kendi kültürümüzü yansıtan ve çizgi filmler için özgün olarak bestelenmiş müziklerin ülkemizde yapımı gerçekleşen çizgi filmlerde kullanılması hedeflenmeli ve bu doğrultuda adımlar atılmalıdır.

KAYNAKÇA

- CARDLE, M., BARTHE, I., BROOKS, S., and ROBINSON (2002) “*Music-Driven Motion Editing: Local Motion Transformation Guided By Music Analysis*”. In proceedings of eurographics uk, leicester, uk, june.
- ÇELENK, Sevilay (2000), “*Müzik ve Televizyon Üzerine Düşünceler*”, Gazi Üniversitesi İletişim fakültesi Akademik Dergisi, Sayı 5, Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi
- EMİROĞLU, Kudret; AYDIN, Suavi (2003) “*Antropoloji Sözlüğü*”, Ankara: Bilim Sanat Yayınları.
- GÜNAY, Edip (2006), “*Müzik Sosyolojisi*” İstanbul: Bağlam yayıncılık.
- KONURALP, Sadi (2004), “*Film Müziği Tarihçe ve Yazılar*”, İstanbul: Oğlak Bilimsel Kitaplar.
- PRENDERGAS, Roy (1997), “*Film Music*” (*A Critical Study of Music In Film*), İngiltere: Norton & Company.
- ŞİRİN, Betül (1998), “*1950-1970 Arası Türkiye’de Sinema Müzik İlişkisi*”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul teknik Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü, İstanbul.
- WITTGENSTEIN, Ludwige (2004), “*Estetik, Ruhbilim, Dinsel İnanç Üstüne Dersler, Söyleşiler*”, Çev: Abdalbaki Güçlü, Ankara: 2004.